

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation av Bosse Ståldal (NL) om ökade kostnader för tunnelbanan

Bosse Ståldal frågar vilken bedömning jag gör om ytterligare fördyringar för kommunen under den återstående byggtiden för tunnelbanan.

Mitt svar är följande:

Kommunfullmäktige godkände 2014-02-03 avtalet om utbyggnad av tunnelbana och nya bostäder i Nacka. I avtalet framgår tydligt de olika parternas ansvar, bl a om projektet skulle bli dyrare. I tjänsteskrivelsen som låg till grund för fullmäktiges beslut står bl a följande:

”Avtalen innebär att Nacka kommun förbinder sig att medfinansiera utbyggnaden av tunnelbanan till ett belopp om 850 miljoner kronor. I avtalen ingår att kommunen tagit ställning till att också medfinansiera en eventuell fördyring på upp till 15% eller 97 miljoner kronor för Nackas del, innan kommunfullmäktige måste ges tillfälle att ta ställning till projektets fortsättning.”

Avtalet innehöll alltså ett kostnadstak, parterna ville självklart inte binda sig vid vilka framtida kostnader som helst. Ett sådant avtal hade inte varit ansvarsfullt, utan högst riskabelt, även om jag noterar att Nackalistan i protokollsanteckningar skriver att man på förhand skulle ha avtalat om kostnadsfördyringar utöver kostnadstaket. Om kostnaderna skulle öka mer än vad som då angavs skulle en ny förhandling mellan parterna ske, så att respektive part får ta ställning till om man vill fullfölja projektet och hur finansieringen ska lösas. Precis som nu också har skett.

Hösten 2019 stod det klart att tunnelbanan skulle bli både dyrare och ta längre tid att bygga. Det beror bl a på ökade statliga krav om hur berg- och schaktmassor ska tas om hand (om det är miljöfarligt avfall eller inte), krav på separata tunnelrör för respektive spår och servicetunnel vilket gör att framdriften tar längre tid och blir dyrare. Fördyringen beräknas till 9,3 miljarder kronor sammanlagt för de tre delarna i utbyggnaden, dvs till Nacka/Söderort, Barkaby och Solna. Om detta har jag svarat utförligare i en tidigare interpellation från Nackalistan (januari 2021).

Nu finns ett förslag till avtal för att reglera fördyringen och Nackas bostadsåtagande, som innebär att Nacka kommun ökar sitt ekonomiska åtagande med 389 miljoner kronor och att bostadsbyggandet kommer att ske i ett lugnare tempo och förlängas med 10 år. Detta avtal kommer kommunfullmäktige att ta ställning till 2021-06-14, och vi hanterar alltså frågorna precis som sagts i det ursprungliga avtalet och beslutet.

Det är olyckligt, men inte ovanligt, att så stora och komplicerade projekt som tunnelbaneutbyggnaden drabbas av kostnadsökningar. När man gör de initiala kostnadsbedömningarna så är ingen projektering gjord och bygget har inte kommit igång, därför är det uppskattningar som görs. I takt med att projektet fortskrider så blir kostnadsbedömningarna mer säkra och riskerna minskar. Den partssammansatta Tunnelbanestyrelsen följer ekonomin noga och initierar optimeringar kontinuerligt för att undvika ytterligare fördyringar. I det föreslagna avtalet som kommunfullmäktige ska ta ställning till finns ett avsnitt som handlar om just arbetsätt i syfte att säkerställa en kostnadseffektiv framdrift samt att ytterligare fördyringar inte ska uppstå. Mot bakgrund av ovan finns det i dagsläget ingen anledning att tro att den ekonomiska ramen som finns i tilläggsavtalet inte ska hålla.

Slutligen, jag beklagar att S-MP-regeringen inte velat stå ens för sin andel av fördyringen, vilket vore det rimliga mot bakgrund av att det främst är staten som genom olika krav orsakat fördyringen. När det var en moderatledd regering gick det bra att förhandla fram tunnelbaneavtalet, nu är det betydligt kärvare att få till investeringar i framkomlighet och klimat till Stockholmsregionen. Regeringen prioriterar höghastighetståg framför tunnelbana.

Mats Gerdau (M)
Kommunstyrelsens ordförande